

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
စဉ့်ကိုင်မြို့နယ်

စိုက်ပျိုးနည်းပညာပေးလုပ်ငန်းများနှင့် တိုးတက်လာသော ICT

ဦးဆွေလှိုင်ဦး
ဒု-ဦးစီးမှူး

နိဒါန်း

- ပညာပေးရေး (Extension)လုပ်ငန်း၏အဓိပ္ပါယ်?
"ပြည်သူများ၏ တွေးခေါ်ထင်မြင်ယူဆချက်များ ခိုင်မာစေရေးနှင့် မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များကို သင့်တော်သော ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများဖြင့် နီးကြားစွာ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း"
- လက်ရှိအချိန်ထိ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော တိုးချဲ့ပညာပေးနည်းလမ်းများ(T&V system, SHY, Demonstration and Competition, Special Crop Production Zone, Block-wise Crop Production Program, FFS, IHDTV...)
- ၂၀၁၁ _Internet သုံးစွဲလာနိုင်ချိန်မှာ ICT နည်းပညာများအသုံးပြု

Source: JICA AEHRD

What is ICT and ICT tools in agricultural extension?

- **Information and communication technology** in agriculture (ICT in agriculture), also known as **e-agriculture**, focuses on the **enhancement of agricultural and rural development** through improved information and communication processes.
- The modern ICT tools are **computers, internet, and wireless communication technology** along with powerful software which can process and integrate sound, text and video into electronic media.

Source: <https://www.lisbtnetwork.com>

ရည်ရွယ်ချက်

- ICT နည်းပညာ အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးနည်းပညာဖြန့်ဝေနိုင်ရန်
- New Normal အခြေအနေတွင် ကျန်းမာရေးလမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
- Software Application များအသုံးပြုတတ်စေရန်
- ကျေးလက်နေတောင်သူများ ICT Tools များ၏ကောင်းကျိုးကိုသိရှိစေရန်
- နည်းပညာလေ့လာအသုံးချမှု၊ လိုက်နာကျင့်သုံးတတ်မှု တိုးတက် လာစေရန်

ဆောင်ရွက်ရသည့်အကြောင်းအရင်း

- နည်းပညာနှင့်သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိနိုင်မည့် အရင်းအမြစ်များ လိုအပ်ခြင်း
- ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းနည်းဖြင့် တောင်သူအကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ အချိန်နှင့် တပြေးညီ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်လိုအပ်ခြင်း
- နိုင်ငံတကာနှင့်နိုင်ငံအတွင်း ဈေးကွက်၊ နည်းပညာ စူးစမ်းလေ့လာ၍ ချိတ်ဆက် နိုင်ရန်လိုအပ်ခြင်း
- တောင်သူများ မိမိကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု ပိုမိုရှိလာစေရန် လိုအပ်ခြင်း

လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်နည်းလမ်းများ

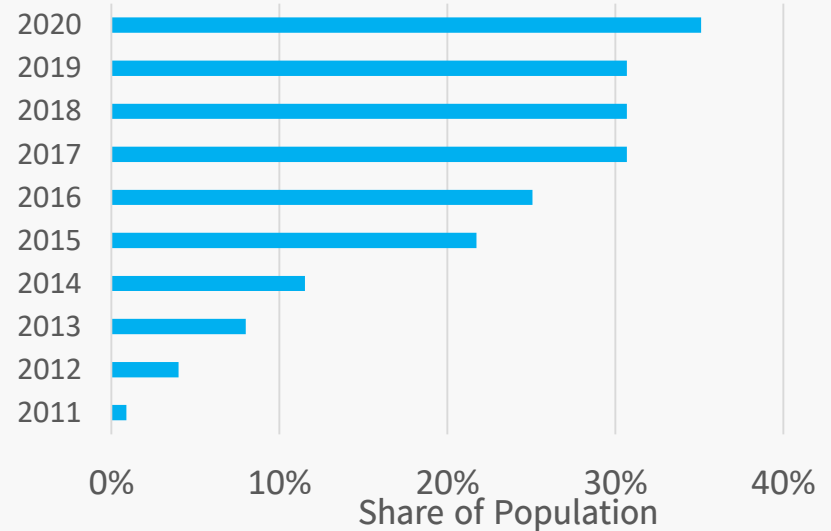
- ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်မြို့နယ် - စဉ့်ကိုင်၊ KC (၄)ခု
- လုပ်ဆောင်ခဲ့သည့်ကာလ - (၂၀၂၀-၂၀၂၁ခုနှစ်)
- လုပ်ဆောင်ခဲ့သူများ - စိုက်ပျိုးပညာပေးဝန်ထမ်းများ (၂၈ ဦး)
- သတင်းအချက်အလက်
ရယူခဲ့သည့်အရင်းအမြစ် - မြို့နယ်နေ့စဉ်မှတ်တမ်းနှင့်
ဝန်ထမ်းနေ့စဉ်မှတ်တမ်းများ
- ICT အခြေပြုသုံးစွဲခဲ့သည့်ဆက်စပ်
ပစ္စည်းများ - Computer, Mobile phone, Internet

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ၏ ICT အခြေခံစိုက်ပျိုးနည်းပညာပေး လုပ်ငန်းများ

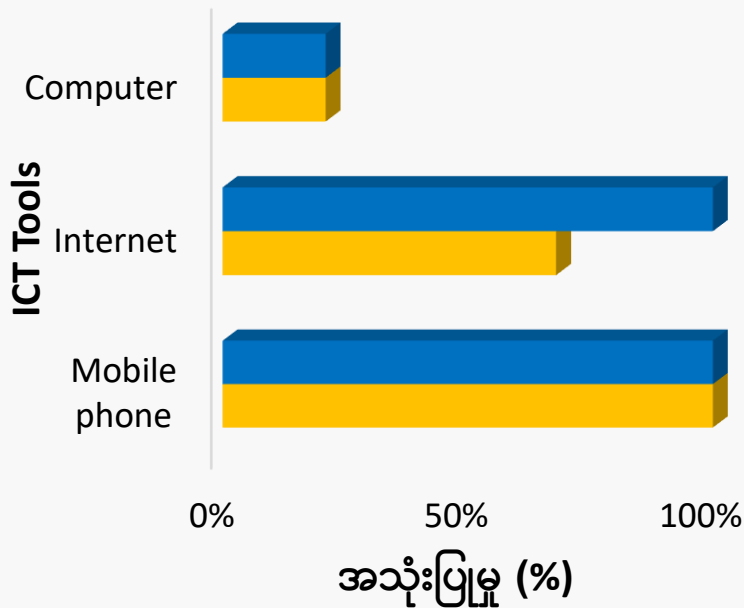
- လက်ကမ်းစာစောင်၊ ပုံစတာ၊ ဗွီဒီယို
- ဂျာနယ်(လယ်ယာစီးပွား၊ ဒို့ကျေးရွာ)၊ သတင်းစာ
- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ **Mobile Apps**(PP, Hnit shay, Quality Seeds, DoA...)
- ဆက်စပ် **websites** (MOALI, Seed Portal, MAIRS)
- **Online Groups** (Viber, Messenger, Facebook, Telegram)
- စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန **Call Center** နှင့်
- **KC** အလိုက် Call Center များ

ICT Tools အသုံးပြုမှု

မြန်မာနိုင်ငံတွင်း Internet အသုံးပြုမှု (2011-2020)

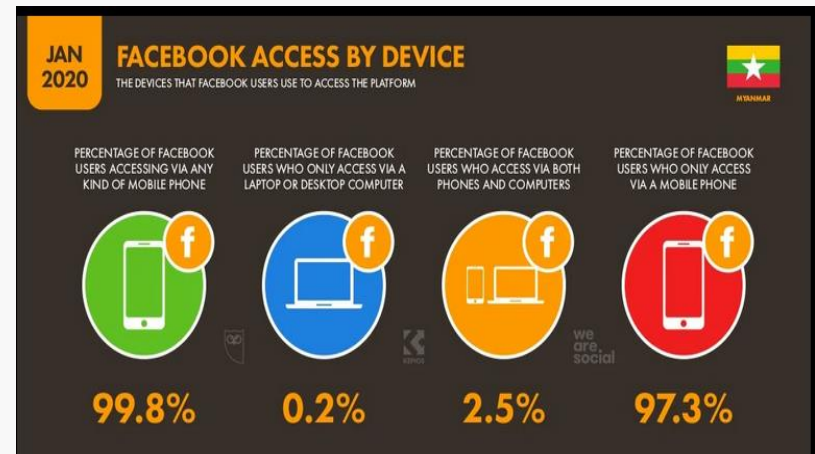

စဉ်ကိုင်မြို့နယ်ဝန်ထမ်းများ ICT Tools အသုံးပြုမှု (%)

■ Covid-ကာလ ■ Covid-မတိုင်မီ

<https://datareportal.com/reports/digital-2020-myanmar>

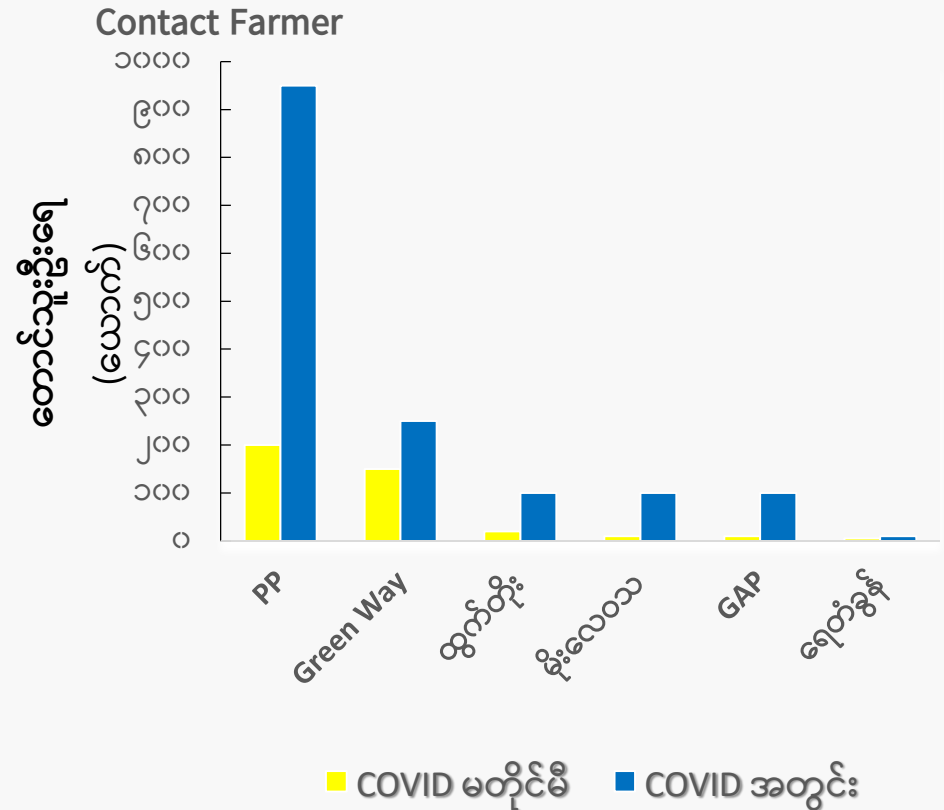
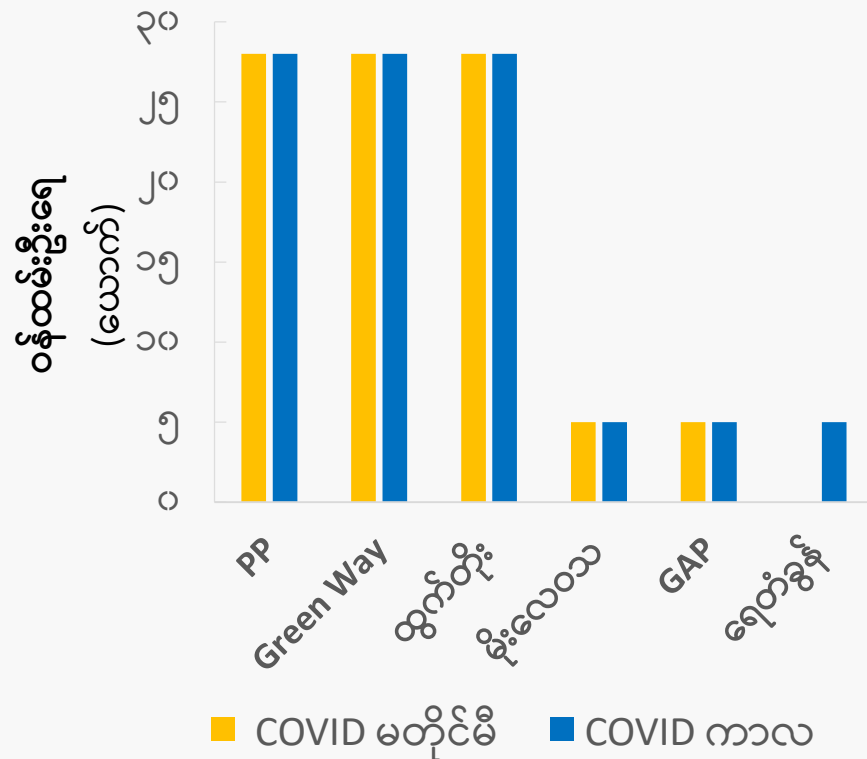
စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ Application သုံးစွဲမှု

မျိုးစေ့ထုတ်သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့

အခြားလယ်ယာကဏ္ဍဆိုင်ရာသမဝါယမအသင်းအဖွဲ့

Seed Grower Association (SGA)

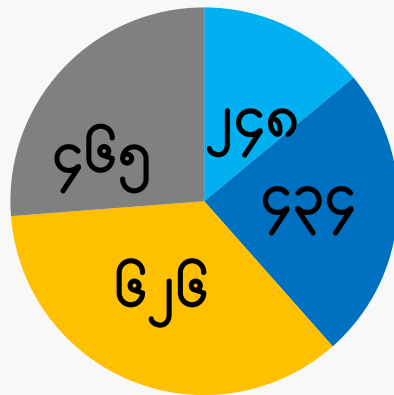
Seed Grower Cooperation (SGC)

KC များမှ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ

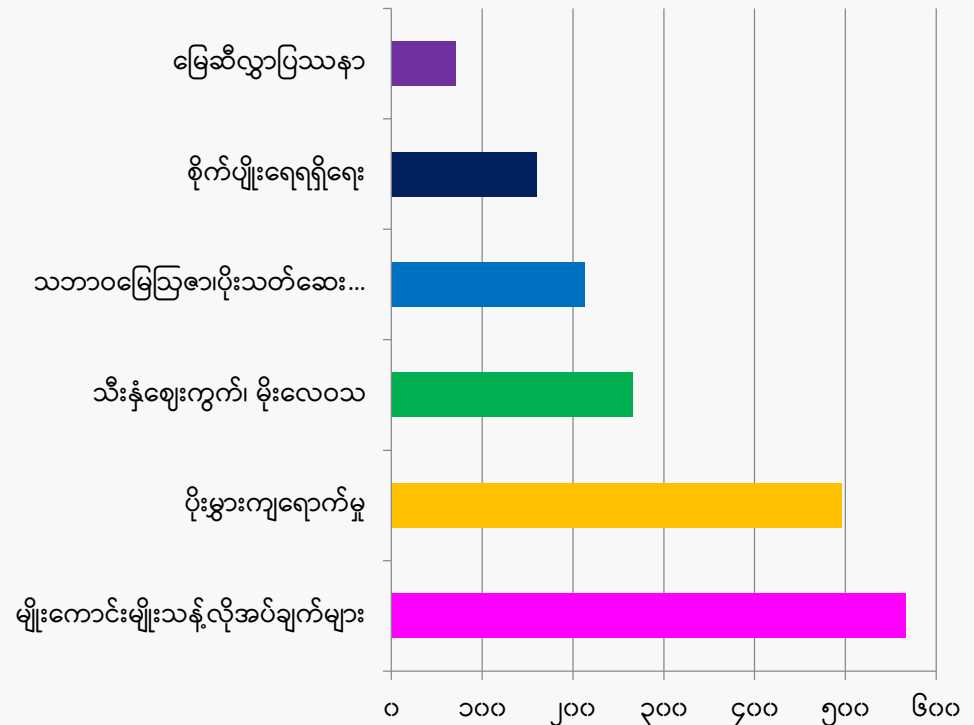
ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူတောင်သူ အရေအတွက်

- ညောင်ပင်ကြီး
- အုန်းပင်ခြံ
- ဘယ်လင်း
- သစ်ခေါက်

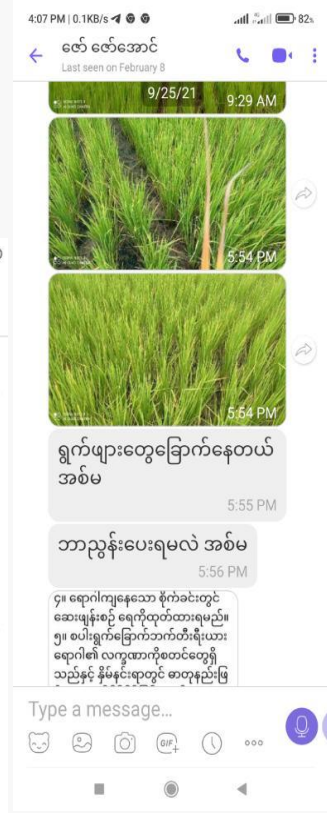
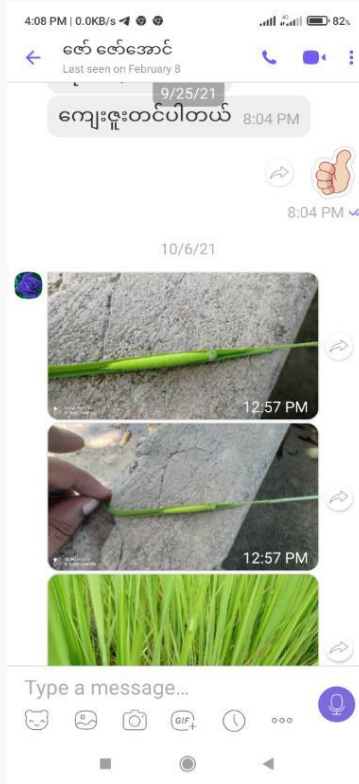
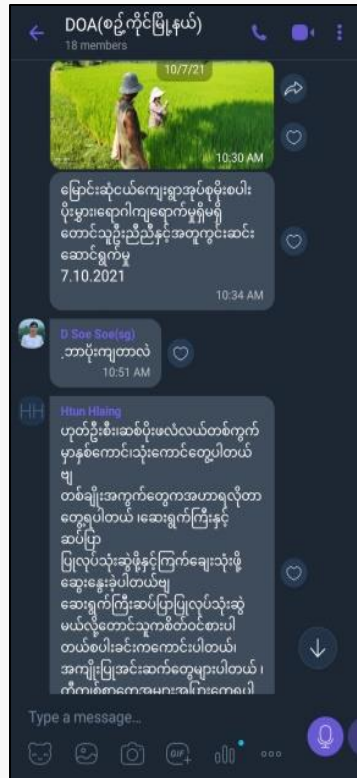
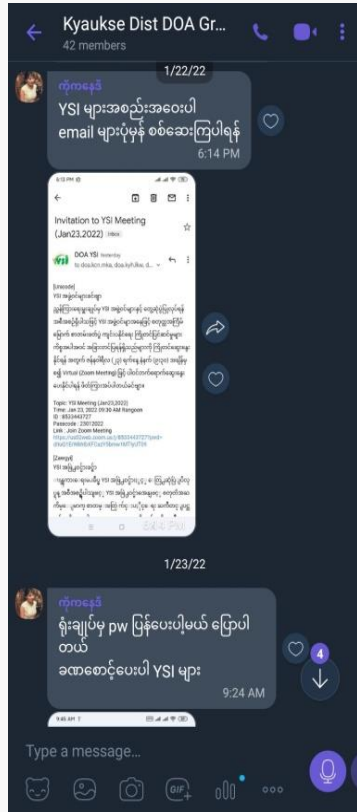
ဝန်ထမ်းနှင့်တောင်သူဆက်သွယ်သည့် နည်းလမ်း-ဖုန်းcall,viber

အဓိကဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည့်လုပ်ငန်းများ

ဆောင်ရွက်နိုင်မှု (ကြိမ်)

Viber အသုံးပြု ဆောင်ရွက်မှု မှတ်တမ်းများ

E-learning အနေဖြင့်နည်းပညာဖြန့်ဝေမှု

- Video Conferencing
- Viber (စာဝင်/စာထွက်)
- DOA sintkaing Group
- ဝါစိုက်တောင်သူ Group
- ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းစီ၏ တောင်သူများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ Apps ဖြန့်ဝေခြင်း

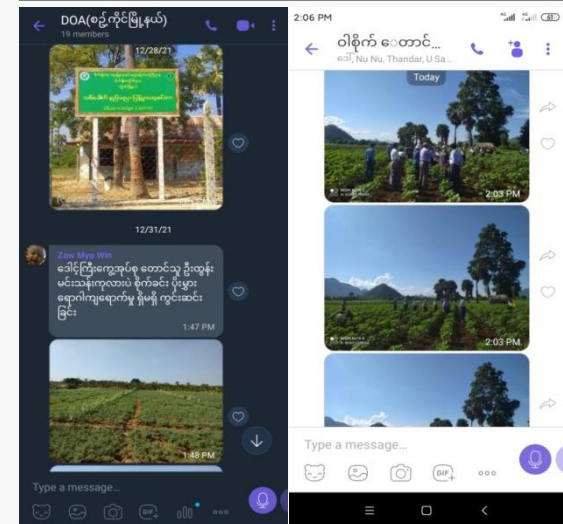
Apps သုံးစွဲနည်း

သင်တန်း

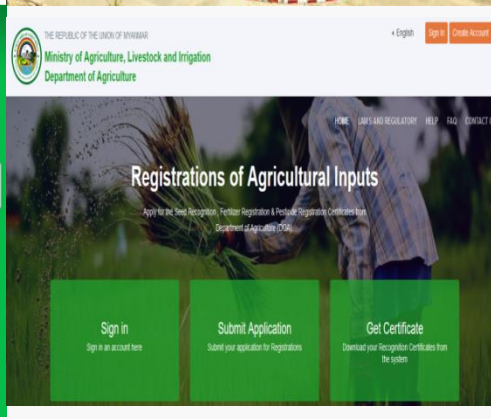

Viber Groups

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာသတင်းအရင်းမြစ်များဖြင့် နည်းပညာရယူ/ဖြန့်ဝေနိုင်မှု

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မျိုးစေ့ပိုးမွှား၊မြေ၊ နှစ်ရှည်၊ YSI, MAIRS, DAR Web Portal

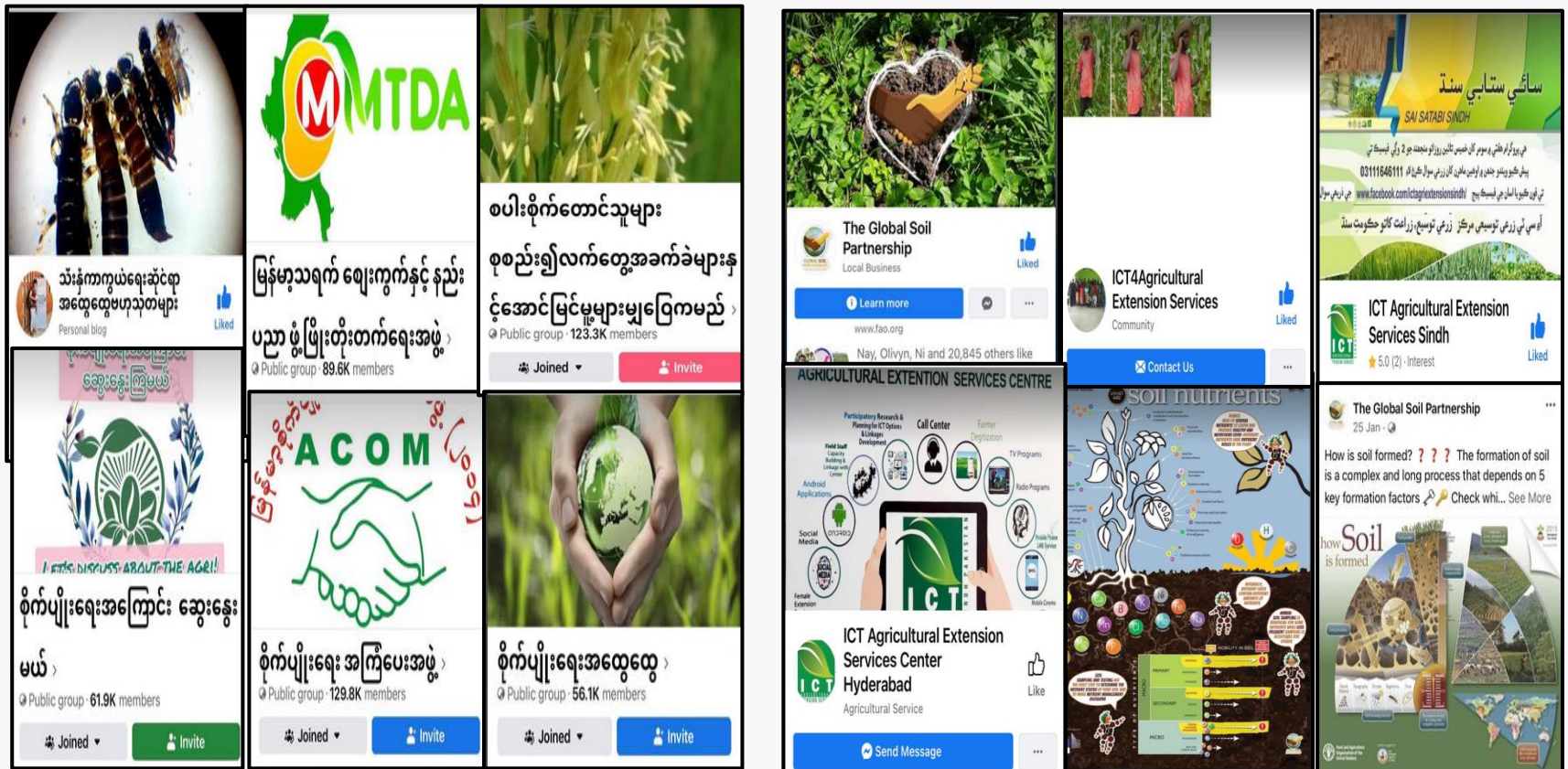
Web Portal များမှတစ်ဆင့်ရရှိခဲ့သောအကျိုးကျေးဇူးများ

- **GAP အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်များ**– Online မှတစ်ဆင့် အလွယ်တကူ လျှောက်ထားနိုင်ခဲ့(နှမ်း၊ပဲတီစိမ်း၊သရက်နှင့်ဆောင်းကြက်သွန်နီ သီးနှံများ– GAP လက်မှတ်-၁၀ခု)
- **Agri-Inputs Online registration** လုပ်ငန်းများ–စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစု ထုတ်လုပ်/ဖြန့်ဖြူးရောင်းချသူများ– လိုင်စင်၊ သက်တမ်း တိုးခြင်းများ အလွယ်တကူ လုပ်နိုင်ခဲ့
- **ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များ၊ တင်ဒါများ၊ ကြေငြာချက်များ၊ နောက်ဆုံးရသတင်း** များ အချိန်နှင့်တပြေးညီသိရှိရ
- သီးနှံအမယ်သစ်များ၊ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ၊ သွင်းကုန် ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းများ၊ အခြား ဆက်စပ်ဝန်ကြီးဌာနများမှ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသတင်းအရင်းမြစ်များမှ သတင်းရယူ/မျှဝေခြင်း

ပြည်တွင်းသတင်းMediaများ

ပြည်ပMediaများနှင့်သတင်းအချက်အလက်များ

ပညာပေးလုပ်ဆောင်နိုင်မှုအပေါ် သုံးသပ်ချက်

- New Normal အခြေအနေတွင် စိုက်ပျိုးသည့်သီးနှံအလိုက်၊ ရာသီအလိုက် အချိန်မီ ထိရောက်စွာ နည်းပညာဖြန့်ဝေနိုင်မှု_ Internet အသုံးပြုသူ ပညာပေး ဝန်ထမ်း_ ၁၀၀ % တိုးတက်လာခဲ့
- COVID-19 Pandemic အခြေအနေ တွင်ထိတွေ့မှု နည်းစေသည့် KC, Call Center Service _KC(၄)ခု_တောင်သူ_ ၂၀၀၀ နီးပါးချိတ်ဆက်နိုင်ခဲ့ (၂၈ : ၂၀၀၀)
- Software Application များ အသုံးပြုမှု _ဝန်ထမ်း၊ တောင်သူဦးရေ များပြား လာခဲ့ _ (၆) ခု
- နည်းပညာလေ့လာအသုံးချမှု၊ လိုက်နာကျင့်သုံးတတ်မှု တိုးတက်မှု_ Online Group များ_ ၁၀ ခု ခန့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်

- **ICT နည်းပညာများနှင့်အတူ** စာတွေ့၊လက်တွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
- ယခုထက်ပိုမိုဆန်းသစ်သည့် **အတွေးအခေါ်နှင့် လုပ်ဆောင်မှုများ** စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာခြင်း၊
- **စိုက်ပျိုးပညာပေးရေးဝန်ထမ်း၊ ကုန်သည်နှင့် NGOs** ကြား စိုက်ပျိုးရေး ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ အခက်အခဲဖြေရှင်းခြင်း၊
- **Online Media Group** များတိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ **Call Center** များမှ အချိန်နှင့်တပြေးညီ နည်းပညာဖြန့်ဝေခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ခြင်းများကိုဆက်လက် လုပ်ဆောင်၊

နိဂုံး

- တောင်သူပညာပေးလုပ်ငန်းတွင် ICT tools ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ခဲ့
- စိုက်ပျိုးပညာပေးလုပ်ငန်းများ အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လာနိုင်ခဲ့
- ပညာပေးဝန်ထမ်းနှင့်တောင်သူကြား ထိရောက် ကောင်းမွန်သော ဆက်သွယ်မှုကွန်ယက်များ ချဲ့ထွင်နိုင်ခဲ့
- COVID-19 စိန်ခေါ်မှုအခက်အခဲများကြား တောင်သူပညာပေး လုပ်ငန်း များ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ Internet/phone သာရရှိနိုင်ရင်- လူတိုင်း/အချိန်တိုင်း/နေရာတိုင်းမှာ အလွယ်တကူလုပ်ဆောင်နိုင်သော အကျိုးကျေးဇူးများရရှိ နိုင်မှာ ဖြစ်ကြောင်း

မှီငြမ်းစာရင်းများ

၁။ စံပြစိုက်ပျိုးပညာပေးရေးဝန်ထမ်းလက်စွဲစာအုပ် JICA AEHRD PROJECT
မတ်လ ၂၀၁၁ ခုနှစ်။

၂။ <https://www.lisbtnetwork.com>

၃။ <https://datareportal.com/reports/digital-2020-myanmar>

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

